

«ASJATUST ETTEVAATUSEST» ENNE ESIETENDUST

● Aastail 1783—1796 töötas Prantsusmaal Bordeaux's tantsijana ja peaballettmeistrina Jean Bercher, keda tegelikult tuntakse ka lavanime Dauberval järgi. Daubervali on teatriajaloos nimetatud küll balletikomöödia isaks, küll Molière'iks balletilaval. Ta oli valgustussajandi ja Suure Prantsuse revolutsiooni ilmekas kaasaegne, ning tänu temataoliste astus ballett XVIII sajandi lõpu poole otsustava sammu toredusžanrist sisuka, elulähedase lavakunsti poole. Daubervali parimate koreograafiatoode hulka kuuluvad balletid «Tuulepäine paaž» Beaumarchais' komöödia «Pöörane päev ehk Figaro pulm» ainetel (1786) ja «Asjatu ettevaatus» (1789) — lugu sellest, kuidas vaene talupoiss jõukalt möldripojalt pruudi üle lööb.

● «Asjatu ettevaatus» muusika oli algsest kompilatsioon tolaeagsetest tuntud viisidest. 1827. aastal andis prantsuse helilooja Louis Hérold neile silutuma ja kunstipärase ma kuju, luues uue partituuri. «Asjatu ettevaatus» menu jätkudes XIX sajandi teisel poolel, balleti levides maalt maale ja lavalt lavale lisandusid muusika uued töötlusvariandid, millest püsivaimaks osutus Paul Herteli oma. Viimane sai tuttavaks ka tallinnlastele koreograafiakooli õpilaste esitatud «Asjatu ettevaatus» kaudu (esietendus 1957).

● Nõukogude Liidu nimekas koreograaf Oleg Vinogradov (praegu S. Kirovi nim. Leningradi Ooperi- ja Balleti-

teatri peaballettmeister) lavastas 1971. a. «Asjatu ettevaatus» Leningradi Väikeses Ooperi- ja Balletiteatris. Sides oma koreograafiat XVIII sajandi lõpu ja XIX sajandi alguse balleti stiilelementidega, püüdes anda lavastusele Daubervali hõngu, lähtus ta ka muusikas «Asjatu ettevaatus» varasemast, Héroldi partituurist. Originaal polnud küll säilinud, kuid see taastati kunagise balletirepetiitori kasutatud viiulinoodi järgi. O. Vinogradovi koreograafiaga «Asjatut ettevaatus» on tänaseks lavastatud veel Riia, Saraatovi, Odessa, Frunze, Minski jt. Nõukogude Liidu linnade teatrites, samuti Berliini «Komi-sche Oper'is».

● 4. veebruaril esietendub «Asjatu ettevaatus» O. Vinogradovi koreograafiaga RAT «Estonias». Balleti lavaletoomisel töötas assistendina Jelena Vinogradova. Dirigeerib Kirill Raudsepp. Kujundus ja kostüümid on Leningradi kunstnikelt Gennadi Sotnikovilt ja Tatjana Ratnerilt. Peategelastena tantsivad Inge Arro, Elita Erkina, Tatjana Voronina (Lise), Vjatseslav Maimussov, Pjotr Rusanov külalisena Leningradi Kirovi-nimelisest teatrist (Colin), Aleksandr Basihhin, Aleksandr Kinkinov (Marceline), Peeter Karella, Juris Žigurs (Michaud), Mihhail Bogatõrjov, Aleksandr Buldakov (Alain).

«Estonia» teatri lavale jõuab vanimaid ballette klassikalisest repertuaarist.

VILMA PAALMA